

OD SPOLOČNÉHO
ZAČIATKU K DNEŠNÝM
ROZDIELOM

—
POROVNANIE
OČKOVACIEHO
KALENDÁRA ČR A SR

XVIII. HRADECKÉ
VAKCONOLOGICKÉ
DNY

5. -7. 10. 2023

Kongresové
centrum ALDIS

Hradec Králové

Marta Špániková

VYDUR s.r.o.

Bratislava

Variola

- 1796 Edward Jenner
- 1876 povinné očkovanie proti variole v rakúsko-Uhorsku
- 1919 v Československu zákonom ustanovené očkovanie proti variole
- 1924 posledný výskyt varioly v ČSR
- 1980 globálna eradikácia varioly – celosvetovo ukončené očkovanie proti variole, teda aj v ČSSR

Tuberkulóza

- 1951 začiatok očkovania v Československu
- 2010 SR: ukončenie preočkovania a kalmetizácie v jedenástom roku života
- 2010 ČR: ukončenie plošného očkovania proti tbc, zostáva očkovanie rizikových skupín, ktoré sú presne definované
- 2012 SR: ukončenie plošného očkovania kompletne, bez určenia rizikových skupín. Očkuje sa na dobrovoľnej báze a kontakty s pacientom chorým na tuberkulózu

Diftéria Tetanus Pertussis

- 1946 povinné očkovanie diftéria
- 1952 očkovanie tetanus u detí v kolektíve
- 1956 povinné očkovanie tetanus
- 1956 povinné očkovanie pertussis
- 1958 očkovanie trojkombináciou ALDITEPERA pre všetky deti

Detská obrna Poliomyelitis

- 1957 na Slovensku zaočkované deti 0-7 rokov salkovou inaktivovanou vakcínou
- 1960 očkovanie orálnou vakcínou v priebehu 10 dní zaočkované všetky deti v kampani, československí epidemiológovia boli prví na svete
- ČR: očkovanie v kampani marec a máj / deti narodené rok a dva roky pred rokom očkovania/v rokoch 1960 -2007
- SR: očkovanie v kampani ako v ČR v rokoch 1960 - 2005 , v roku 2005 prechod na inaktivovanú poliovakcínu

Vírusová hepatitída typu B VHB

ČR

- 2001 novorodenci a deti 12 ročné

SR

- 1989 očkování novorodenci HBsAg pozitívnych matiek
- 1998 povinné očkovanie dojčiat od 10.týždňa veku očkovacou látkou proti hepatitíde B
- 2000 očkovanie kombinovanou vakcínou DTP a VHB /Tritanrix/
- 2005 očkovanie adolescentov v 11.roku života , preočkovaná kohorta detí narodených od septembra 1993

Invazívne hemofilové nákazy

ČR

- 2001 ako súčasť DTP vakcíny / Tetracthib/

SR

- 1998 očkovanie detí do 5.roku života /Act HIB/ ako odporúčeného očkovania hradeného zdravotnou poisťovňou
- 2000 povinné očkovanie proti HIB
- 2001 zmena vakcíny na DTP HiB/ tetra Act Hib /

Kombinované hexavakcíny – diftéria tetanus pertussis / acelulárna / hepatitis B poliomyelitis HiB invazívne infekcie

ČR

- 2007 systémom 3+1
- Od roku 2018 2+1

SR

- 2007 systémom 2+1

Preočkovanie diftéria pertussis /acelulárna /tetanus poliomyelitis

ČR

- Medzi 5. – 6. rokom veku TdaP / Boostrix/
- Medzi 10. – 11. rokom veku TdaP IPV

SR

- 2009 vynechanie očkovania DTP v treťom roku veku
- 5. – 6. rok veku DTaP IPV
- 13. rok života dTaP IPV

Morbilli
osýpky – spalničky

Rubeola
ružienka – zarděnky

Parotitis
mumps – príušnice

- 1969 morbilli
- 1982 rubeola len dievčatá do veku 14 rokov
- 1985 rubeola všetky deti druhý rok života
- 1987 morbilli parotitis bivalentná vakcína /Mopavac/

Morbilli Rubeola Parotitis

ČR

- 1987 Bivalentná vakcína /parotitis morbilli/ a rubeola
- 1995 trivalentná vakcína
Vek očkovania:
od 15teho mesiaca veku preočkovanie o 6-10 mesiacov
- 2017 preočkovanie po piatom roku veku

SR

- 1987 Bivalentná vakcína /parotitis morbilli/ a rubeola
- 1992 očkovanie trivalentnou vakcínou /Trimovax/
V 15. -18. mesiaci veku
Druhá dávka :
Deti narodené od roku 2016 včítane v piatom roku veku
Deti narodené do roku 2015 včítane v 11. roku veku

Pneumokoky PCV vakcína

ČR

- 2010 PCV 7 PCV 10 PCV 13
- PCV 10 plne hrazené zdravotnou poisťovňou ale nie je povinné
- PCV 13 doplatok

SR

- 2009: Povinné očkovanie v prvom roku života systémom 2+1 PCV7
- 1.1. 2011 PCV 10 PCV 13 plne hrazené obe vakcíny
- 1.4.2011 PCV 10 plne hrazená PCV13 bez plnej úhrady doplatok 12.72 eura
- 1.7.2019 aj PCV 13 plne hrazená zdravotnou poisťovňou

HPV

ČR

- Nepovinné plne hrazené očkovanie
- 2012 hrazené dievčatám v 13. roku života
- 2018 hrazené aj pre chlapcov

SR

- Nepovinné plne hrazené očkovanie
- 1.5.2022 chlapcom aj dievčatám v 13. roku života
- Od 1.12.2023 bude hrazené deťom vo veku od 12 do 15 rokov

Meningokové ochorenia typu B, C, W, A, Y

ČR

- 2020:
  - deti do 12 mesiacov veku /typ B/
  - deti 12-24 mesiacov /typ A, C, W, Y/
  - deti v 14. roku života

SR

- Nehradia zdravotné poisťovne len ako benefity a akcie za určitých podmienok, zväčša čiastočne

Zabezpečenie očkovacích látok do ambulancie

ČR

- Priamo od distribučnej spoločnosti a po vyočkovaní preplatí lekárovi očkovacie látky poisťovňa u povinného očkovania u nepovinného hradia u lekára pacienti

SR

- Lekár zabezpečí očkovacie látky do ambulancie z lekárne a lekárni preplatí očkovaciu látku V receptom
- Nepovinné očkovania zaplatí pacient v lekárni po prinesení receptu a prevzatí očkovacej látky

Dětský očkovací kalendář hrazeného očkování v ČR platný od 1. 1. 2022

Termín Věk dítěte	Povinná hrazená očkování		Nepovinná hrazená očkování	
	Nemoc	Očkovací látka	Nemoc	Očkovací látka
od 4. dne do 6. týdne	Tuberkulóza (pouze u rizikových dětí s indikací) *	BCG vaccine SSI		
od započatého 9. týdne (2 měsíce)	Záškrt, tetanus, černý kašel, dětská obrna, virová hepatitida B, onemocnění vyvolaná Haemophilus influenzae b	Hexavakcína: Infanrix Hexa, Hexacima 1. dávka *		
2.–3. měsíc			IMO B	Bexsero – 1. dávka**
			IPO	Prevenar 13, Synflorix – 1. dávka ***
4 měsíce	Záškrt, tetanus, černý kašel, dětská obrna, virová hepatitida B, onemocnění vyvolaná Haemophilus influenzae b	Hexavakcína: Infanrix Hexa, Hexacima 2. dávka*		
4.–6. měsíc			IMO B	Bexsero – 2. dávka
			IPO	Prevenar 13, Synflorix – 2. dávka ***
11.–13. měsíc	Záškrt, tetanus, černý kašel, dětská obrna, virová hepatitida B, onemocnění vyvolaná Haemophilus influenzae b	Hexavakcína: Infanrix Hexa, Hexacima 3. dávka*		
12.–15. měsíc			IMO B	Bexsero – 3. dávka
			IMO A,C,W,Y	Nimenrix, Menquadri – 1. dávka****
			IPO	Prevenar 13, Synflorix – 3. dávka ***
13.–18. měsíc	Spalničky, zardénky, příušnice	M-M-RVAXPRO 1. dávka		
od dovršení 5. do dovršení 6. roku věku dítěte	Spalničky, zardénky, příušnice	M-M-RVAXPRO 2. dávka		
	Záškrt, tetanus, černý kašel	Tdap vakcína: Infanrix, Boostrix (přeočkování)		
od dovršení 10. do dovršení 11. roku	Záškrt, tetanus, černý kašel, dětská obrna	Tdap-IPV vakcína: Boostrix polio, Adacel Polio (přeočkování)		
od dovršení 13. do dovršení 14. roku			Onemocnění lidským papilomavirem	Cervarix, Gardasil, Gardasil 9 (celkem 2 dávky)
od dovršení 14. do dovršení 15. roku věku			IMO B	Trumenba, Bexsero (celkem 2 dávky) †
			IMO A,C,W,Y	Nimenrix, Menveo, Menquadri 1 dávka ††

- # Všechny tuberkulózní testy prováděného v případech, kdy je třeba očkovat dítě starší 6 týdnů; očkování se v takovém případě provádí jen tehdy, je-li tuberkulózní test negativní.
Vše platí pro rizikové skupiny dětí.
* U nedonošených dětí se očkování provede třemi dávkami očkovací látky podanými v intervalech nejméně jednoho měsíce mezi dávkami a čtvrtou dávku podanou nejméně 6 měsíců po podání třetí dávky (tedy schéma 3+1).
** Proti invazivním meningokokovým infekcím zvláštním skupiny B, je-li očkování zahájeno do dovršení dvanáctého měsíce věku.
*** U nedonošených dětí se očkování provede třemi dávkami očkovací látky podanými v intervalech nejméně jednoho měsíce mezi dávkami a čtvrtou dávku podanou nejméně 6 měsíců po podání třetí dávky (tedy schéma 3+1).
**** Proti invazivním meningokokovým infekcím skupiny A, C, W, Y, je-li očkování provedeno jednou dávkou od dovršení prvního do dovršení druhého roku věku.
† Proti invazivním meningokokovým infekcím zvláštním skupiny B, je-li očkování provedeno jednou dávkou od dovršení čtrnáctého do dovršení patnáctého roku věku. Očkování je hrazeno, pokud bylo v tomto věku zahájeno.
†† Proti invazivním meningokokovým infekcím skupiny A, C, W, Y, je-li očkování provedeno jednou dávkou od dovršení čtrnáctého do dovršení patnáctého roku věku.

IMO Invazivní meningokové onemocnění
IPO Invazivní pneumokokové onemocnění

Upraveno podle vyhl. č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

PRÍLOHA

OČKOVACÍ KALENDÁŘ NA ROK 2022 PRO POVINNÉ PRAVIDELNÉ OČKOVÁNÍ DETÍ A DOSPĚLÝCH (PLATNOST OD 1. 1. 2022)

Očkovací kalendář bol vypracovaný v súlade s § 5 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 585/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení v znení neskorších predpisov

ROČNÍK NARODENIA	VEK	DRUH OČKOVANIA	TYP OČKOVANIA
2022	v 3. mesiaci života	záškrt, tetanus, čierny kašeľ (acelulár. vakcína), vírusová hepatitída B, invazívne hemofilové nákazy	I. dávka (základné očkovanie)
	v 5. mesiaci života	detská obrna (DTaP-VHB-HIB-IPV)	II. dávka (základné očkovanie)
	v 11. mesiaci života	pneumokokové invazívne ochorenia (konjugovaná vakcína (PCV), simultánna aplikácia s hexavakcínou)*	III. dávka (základné očkovanie)
2021	najskôr prvý deň 15. mesiaca, najneskôr v 18. mesiaci života	osýpky, mumps, ružienka (MMR)	I. dávka
2018	v 5. roku života	osýpky, mumps, ružienka (MMR)	II. dávka
2017	v 6. roku života	záškrt, tetanus, čierny kašeľ (acelulár. vakcína) detská obrna (DTaP-IPV)	preočkovanie
2012	v 11. roku života	osýpky, mumps, ružienka (MMR)	II. dávka
2010	v 13. roku života	záškrt, tetanus, čierny kašeľ (acelulár. vakcína) detská obrna (dTAP-IPV)	preočkovanie
X	Dospelí vo veku 30 rokov	záškrt, tetanus (dT**)	preočkovanie každých 15 rokov

Poznámky:

* Očkovanie hexavakcínou a očkovanie vakcínou proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam sa vykonáva tromi dávkami v 3., 5. a 11. mesiaci života, pričom prvá dávka sa podá najskôr v prvom dni desiateho týždňa života vzhľadom na aktuálnu epidemiologickú situáciu vo výskyte čierneho kašľa. Na povinné očkovanie dočiat proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam je určená 13-valentná konjugovaná vakcína alebo 10-valentná konjugovaná vakcína. Všetky dávky základného očkovania sa majú vykonať rovnakou očkovacou látkou.

** Preočkovanie dospelých proti záškrtu a tetanu sa vykonáva kombinovanou očkovacou látkou každých 15 rokov. V prípade prekročenia odporúčaného intervalu sa preočkovanie proti záškrtu a tetanu vykoná vždy len jednou dávkou, pokiaľ je v zdravotnej dokumentácii pacienta dokumentované základné očkovanie tromi dávkami očkovacej látky proti tetanu. Základné očkovanie dospelých proti záškrtu a tetanu tromi dávkami sa vykoná len v prípade, ak nie je dôveryhodná dokumentácia základného očkovania v minulosti. Prvé preočkovanie dospelých proti záškrtu a tetanu sa odporúča vo veku 30 rokov a ďalej každých 15 rokov.

V prípade, ak sa nevykoná očkovanie podľa schémy uvedenej v očkovacom kalendári, postupuje sa v súlade s Prílohou č. 2a vyhlášky MZ SR č. 442/2019 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZ SR č. 585/2008 Z. z.

RNDr. RNDr. MUDr. Ján Mikas, PhD. MPH
hlavný hygienik Slovenskej republiky
602 000 NESTOR
626 45 BRATISLAVA, TRNAVSKÁ CESTA 52
6.

Očkovací kalendář aktuální

POVINNÉ OČKOVANIE DIEŤAŤA

Druh očkovania	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.	
	Preparát	Dátum	Preparát	Dátum	Preparát	Dátum	Preparát	Dátum	Preparát	Dátum	Preparát	Dátum	Preparát	Dátum
Záškrt	6.2.	2019	1.10.	2019	3.6.	2020								
Tetanus	HEXACIMA		HEXACIMA		HEXACIMA									
Čierny kašeľ	HEXACIMA		HEXACIMA		HEXACIMA									
Detská obrna	HEXACIMA		HEXACIMA		HEXACIMA									
Hemofilové invazívne infekcie														
Hepatitída B														
Pneumokoková prevencia	PREVENAR	2.9.	2019 ⁽¹⁾	18.10.	2019 ⁽²⁾	4.2.	2021							
Osýpky	MMRVAXPRO													
Mumps	MMRVAXPRO	11.10.	2022											
Rubeola	MMRVAXPRO													
Chríпка														

INÉ OČKOVANIA

Ochorenie	Preparát	Poradie dávky	Dátum	Preparát	Poradie dávky	Dátum	Preparát	Poradie dávky	Dátum
Meningitída B	BEXSERO	1	27.11.2019	BEXSERO	2	13.5.2020			
Meningitída A	NIMENRIX	1	16.2.2020						
HEPATITIDA A	HAVRIX 720	1	15.4.2022		2?				

♂ A.N.
*21.3.2019

Narodený v ČR

Úhrada nepovinných očkování

ČR

- HPV
- PCV 10
- Meningokoky
- Rotavirové vakcíny
- Varicella
- Kliešťová encephalitis
- VHA

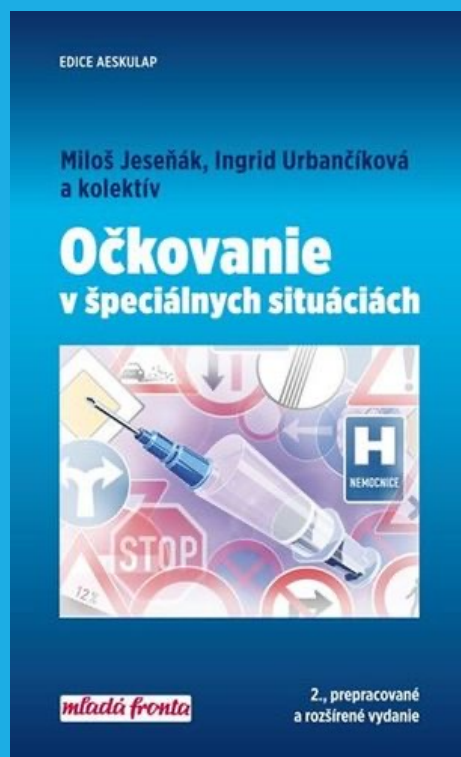

SR

- HPV
- Rotavírusové vakcíny
- Meningokoky
- Varicella
- Kliešťová encephalitis
- VHA
- Jedna dávka vakcíny VHA je hrazená v ohnisku nákazy pri epidémii a kontaktom s chorým pacientom

Informácie o očkovaní

- www.vakcinace.eu
- Očkovanie v špeciálnych situáciách Miloš Jeseňák, Ingrid Urbančíková a kolektív
- Vestník MZ SR ročník 65: Odborné usmernenie MZ SR o očkovacích postupoch vykonávaných v inom veku a inom intervale ako v rámci schémy pravidelného povinného očkovania osôb v Slovenskej republike
- Manuál pre prácu primárneho pediatra II 2021

Záver

- Spoločný začiatok očkovania detí
- Postupne vznikli rozdiely v očkovaní – musíme poznať rozdiely v očkovaní v oboch krajinách: zmiešané rodiny a migrácia obyvateľov
- Rovnaké problémy s antivax hnutím
- Doriešenie očkovania pri odchýlkach z pôvodnej schémy – vždy riešené individuálne pri dodržaní SPC vakcíny
- Očkovanie – súčasť práce pediatra v ambulancii
- Vakcinológia – spoločný záujem všetkých pediatrov, sledovanie nových informácií a zdieľanie skúseností